

Utrecht, 20 november 2011

Aan: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
T.a.v. mevrouw Ingrid Hardebol en de heer David Hommes
Van: Wim de Reuver, namens de werkgroep “Vernieuwing examenprogramma M&O”

Geachte mevrouw, mijnheer,

Jeannet Hommel en Wim de Reuver, bestuursleden van de sectie Bedrijfseconomie van de Vecon (Vereniging van leraren in de economische maatschappelijke vakken) waren op 20 augustus 2009 op bezoek bij de heren Leo Schoonderwoerd en Roel Endert om met hen over diverse onderwerpen betreffende het vak Management & Organisatie (M&O) van gedachten te wisselen. Onder meer is toen gesproken over een evaluatie c.q. aanpassing van het examenprogramma M&O. Na deze bijeenkomst heeft de Vecon een werkgroep gevormd die het examenprogramma M&O kritisch heeft bekeken. Begonnen werd met het havo-examenprogramma. In de werkgroep zitten drie bestuursleden van de sectie Bedrijfseconomie, een vakdidacticus verbonden aan een HBO-instelling, een toetsdeskundige en (wisselend) twee tot vier docenten, die reageerden op een oproep in het tijdschrift van de Vecon. Zie de bijlage voor de samenstelling van de werkgroep. De werkgroep besloot het examenprogramma aan te passen. Deze aanpassing valt onder de term “klein onderhoud” omdat het beoogde curriculum slechts op onderdelen ter discussie staat.

Waarom een aanpassing?

- De huidige syllabus van het centraal examen bevat alleen de uitwerking van het examenprogramma voor zover dat betrekking heeft op het centraal examen. Deze syllabus bevat geen uitwerking van het examenprogramma dat betrekking heeft op het schoolexamen. Dit wordt algemeen als een gemis ervaren. De syllabus die u bij dezen wordt aangeboden, bevat een uitwerking van het gehele examenprogramma.
- Op talrijke plaatsen zijn de eindtermen van het examenprogramma “opgeschoond”. Een aantal eindtermen is verdwenen, er zijn diverse eindtermen bijgekomen en vele eindtermen werden anders verwoord. Hierdoor werd gerealiseerd dat
 - het examenprogramma geactualiseerd werd. Nieuwe onderwerpen zijn met name: De startende onderneming, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en de dienstverlenende onderneming.
 - verouderde en als overbodig ervaren onderdelen uit het programma verwijderd konden worden.
 - aan de wensen van vele leraren M&O en collega's in het HBO tegemoet kon worden gekomen door in het examenprogramma de basis van het boekhouden op te nemen. Op deze wijze wordt bereikt dat leerlingen gesteund worden in hun analytisch denken bij het samenstellen van een balans en winst-en-verliesrekening. Een bijkomend voordeel is dat hierdoor een betere doorstroming naar het vervolgonderwijs mogelijk is. Bovendien is de basis van het boekhouden ook relevant voor het programmaonderdeel “de startende onderneming”.

In september/oktober werd het conceptexamenprogramma havo voorgelegd aan een klankbordgroep bestaande uit een vijftal personen uit het HBO en WO (zie de bijlage voor de samenstelling van de klankbordgroep). Tijdens een vergadering op 10 oktober bleek dat de klankbordgroep zich zeer wel in dit examenprogramma kon vinden. De wijzigingen die de werkgroep voorstelde, zijn in het concept verwerkt.

De werkgroep wil haar werkzaamheden graag voortzetten door ook het examenprogramma M&O vwo aan te passen. Omdat al veel denkwerk in de afgelopen twee jaar is verricht, denkt de werkgroep een half jaar nodig te hebben voor de aanpassing van dit examenprogramma. De werkgroep en de Vecon hopen dat u ertoe overgaat het door de werkgroep vernieuwde examenprogramma in te voeren opdat in 2015 het eerste havo-examen plaatsvindt op basis van dit vernieuwde examenprogramma..

Een laatste verzoek. Al vele jaren zijn talrijke leraren M&O van mening dat de naam van het vak veranderd zou moeten worden in de naam Bedrijfseconomie. Deze naam is niet alleen logischer dan de naam M&O maar past ook veel beter bij de inhoud van het vak. Het is nu een uitstekend moment om niet alleen het examenprogramma te wijzigen maar ook de naam van het vak.

Hoogachtend,
Namens de werkgroep “Vernieuwing examenprogramma M&O”
Wim de Reuver

Bijlage

Samenstelling van de werkgroep “Vernieuwing examenprogramma M&O”

	Verbonden aan:	Functie:
Drs. H.A.J.P. van den Hout	Fontys Lerarenopleiding Tilburg	vakdidacticus
Drs. P.D. Nessen	Damstede, Amsterdam	docent M&O
Drs. W.J.M. de Reuver (gepensioneerd)	St. Bonifatiuscollege Utrecht Hogeschool Utrecht	docent Economie en M&O docent Bedrijfseconomie
Drs. J.M.F. Stevens	Amadeuslyceum, Vleuten (Utrecht)	docent M&O
H.H. van Veelen	Luzac College, Enschede ROC, Almelo	docent M&O docent Bedrijfseconomie en boekhouden
mevr. N. Vijzelaar	Don Boscocollege, Volendam	docent M&O
Drs. M.J. Zaalberg	Trinitas College, Heerhugowaard	docent Economie en M&O

Samenstelling klankbordgroep

	Verbonden aan:	Richting:
Prof. Dr. E. Beulen	Universiteit Tilburg KPMG	Informatiemanagement
mevr. P.J. Bruins	Saxion FEM, Deventer, Enschede	Bedrijfseconomie
Dr. P.C.M. Claes	Vrije Universiteit, Amsterdam	Accounting
Drs. W. van de Kappelle	Hogeschool Utrecht	Bedrijfseconomie
Drs. G.P. Melker	Vrije Universiteit, Amsterdam	Management en Organisatie(kunde)